

Tilsynsrapport

Afdelingens navn og adresse	Børnehuset LIV
Dagtilbuddets navn	Skødstrup dagtilbud
Titel på deltagere på mødet	Pædagogisk leder, Børnehuset Liv Dagtilbudsleder, Skødstrup dagtilbud Medarbejderrepræsentant vuggestue Medarbejderrepræsentant børnehave Forældrerepræsentant Tilsynskonsulent
Dato for tilsynsmødet	23.01.2024

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten	3
Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer	4
Børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner	4
Det sproglige læringsmiljø.....	6
Forældresamarbejde.....	7
Ramme for det uvildige tilsyn	9

Denne tilsynsrapport er udarbejdet på baggrund af et lovpligtigt uvildigt tilsyn. Det uvildige tilsyn gennemføres af en dagtilbudskonsulent fra Børn og Unge i Aarhus Kommune. Man kan læse mere om tilsynsprocessen i bilaget bagerst i tilsynsrapporten eller på kommunens hjemmeside.

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten

**Den samlede vurdering af kvaliteten i forbindelse med det uvildige tilsyn er
Juster pædagogisk praksis**

Børnehuset Liv er kendetegnet ved at børnene mødes af et personale, der udviser munterhed, engagement, glæde og varme i deres interaktioner med børnene. Læringsmiljøet er karakteriseret ved mange vokseninitierede aktiviteter i løbet af formiddagen, hvor børnene får mulighed for at udvide deres erfaringsverden gennem læring, afprøvning og tilegnelse af nye ord.

Drøftelserne på tilsynsmødet er kendetegnet ved en reflektiv og nysgerrig tilgang til områder, der kan justeres i den pædagogiske praksis, og personalet kan gøre rede for, hvordan der arbejdes med læringsmiljøerne. Der ses mange elementer i det pædagogiske læringsmiljø, der skal fastholdes, men der ses samtidig et potentiale i at lave justeringer indenfor udvalgte områder, hvorfor den samlede vurdering af det pædagogiske læringsmiljø i Børnehuset Liv er **juster** praksis.

Børnefællesskaber, børneperspektiv og børn i sårbare og udsatte positioner

Det vurderes at den pædagogisk praksis skal justeres med udgangspunkt i følgende opmærksomhedspunkter:

- Det anbefales at fastholde praksis ift. interaktioner af god kvalitet
- Det anbefales at fastholde arbejdet med temaer, hvor børnene møder gentagelser, forskellige måder at arbejde med tematikkerne og et højt smittende engagement hos personalet.
- Det anbefales at Justere praksis ift. balancen mellem det børneinitierede og det vokseninitierede, herunder længden af vokseninitierede aktiviteter og lyttetid.
- Det anbefales at justere den pædagogiske praksis ift. et øget antal interessecentre og tilgængelige materialer i vuggestuen med henblik på at styrke børnenes muligheder for leg samt frigive mere personale, der er aktivt deltagende i børneinitierede rollelege, så legen kan udvides og gøres interessant for alle børn.
- Det anbefales at justere praksis i vuggestuen under måltidet ift. at understøtte børnenes selvhjælpskompetencer. Lad børnene hjælpe med at dække bord/tage af bordet, smører deres rugbrød med smør og hælde vand op med en lille kande.

Det sproglige læringsmiljø

Det vurderes at den pædagogisk praksis skal justeres med udgangspunkt i nedenstående opmærksomhedspunkter:

- Det anbefales at fastholde den gode sproglige praksis med at sætte ord på ting, handlinger og mennesker og have fokus på skriftsproget.
- Det anbefales at justere praksis ift. vente i længere tid på børnenes svar i vuggestuen, så børnenes bearbejdnings- og taletid øges.

Forældresamarbejde

Det vurderes at den pædagogiske praksis skal fastholdes med udgangspunkt i at:

- Det anbefales at fastholde det gode, respektfulde og inddragende forældresamarbejde i både forældreråd og i det daglige samarbejde med forældrene.

Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer

Børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner

Vurdering af kvaliteten af børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner i forbindelse med det uvildige tilsyn er juster pædagogisk praksis.

1. Konklusioner fra observationen

Der er en behagelig og rolig stemning i både vuggestuen og børnehaven og personalet udviser munterhed, engagement, glæde og varme i interaktionerne. Personalet understøtter børnenes adfærd ved at guide og vejlede, samt sætter ord på børnenes handlinger, når de gør noget godt for fællesskabet.

Der observeres flere vokseninitierede aktiviteter i løbet af formiddagen (samling og fælles aktivitet), hvis indhold er passende for børnenes alder og med fokus på at udvide børnenes erfaringsverden gennem afprøvning, læring og tilegnelse af nye ord. Det ses at størstedelen af børnene er begejstrede og optagede af aktiviteterne, men for nogle børn bliver tidsperioden for de vokseninitierede aktiviteter for lang, særligt ift. lange perioder, hvor børnene skal lytte.

I børnehaven ses flere interessecentre og tilgængelige materialer, der understøtter børnenes leg, hvilket der er potentiale for at skrue mere op for i vuggestuen. I vuggestuen ville det øge børnenes mulighed for og deltagelsesmulighed i rollelege, hvis der var flere tilgængelige interessecentre, der understøtter facilitering og afkodning af leg for *alle* børn. Det observeres at børnene i både vuggestue og børnehave retter deres opmærksomhed mod personalets placeringer, hvorfor der ligeledes ses et potentiale for at flere personaler gør sig tilgængelige og aktive i børneinitierede rollelege, hvor de følger børnenes initiativer og udvider disse, så børnenes interesse for og deltagelsesmuligheder i rollelege øges.

Børnenes selvhjælpskompetencer understøttes ved toilet besøg og under oprydning, men i vuggestuen savnes den under måltidet. Det observeres at personalet dækker bord, smører maden og hælder op i glas, hvorved børnene ikke får mulighed for at gøre sig egne erfaringer og øve sig i at være selvhjulpne under måltidet.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Alle repræsentanter til tilsynsmødet kan genkende punkterne i observationsrapporterne og fortæller at de taler godt ind i afdelingens egne opmærksomhedspunkter, som de løbende arbejder med.

Forældrerepræsentanten glæder sig særligt over beskrivelsen af personalets munterhed, engagement, glæde og varme i interaktionerne, da denne beskrivelse er i overensstemmelse med måden, hvorpå forældrene oplever personalets samvær med børnene. Det er ligeledes meget genkendeligt at personalet

er gode til at udvide børnenes erfaringsverden, da forældrene ofte oplever at børnene har tilegnet sig ny viden, som de begejstret deler ud til forældrene, når de kommer hjem.

Personalet fortæller at de arbejder med temaer, som strækker sig over længere tid, så alle børn får deltagelsesmuligheder gennem gentagelser og forskellige måder at tilgå temaerne, f.eks. eksperimenter, kreative aktiviteter, oplevelser etc. Det igangværende tema afspejles ligeledes i den fysiske indretning ved hjælp af plancher, billeder og børnenes egne kreationer, så "huset summer" af det igangværende tema, hvilket blev set under observationen.

Det drøftes at der er en høj indholds kvalitet i de vokseninitierede aktiviteter, men at der skal være en opmærksomhed på længden af lyttetid for børnehavebørnene og deltagelsestid for vuggestuebørnene, så både indhold og tid har et passende niveau ift. børnenes alder.

Personalet fortæller at de ønsker at øve børnene i at blive siddende og være en del af et fællesskab, men at de er meget opmærksomme på de enkelte børns behov ind i fællesskabet, hvilket bl.a. afspejles i personalets placering ved siden af enkelte børn eller ved at alle børn ikke skal være aktivt deltagende i alle aktiviteter. Vi drøfter at det kan overvejes at enkelte børn ikke fysisk behøver at blive siddende i den fælles aktivitet, hvis den er langstrakt, så barnets øve tid får en mere passende længde. Dette vil personalet være obs på fremadrettet og supplerer med, at der i hverdagen er et stort fokus på at dele børnene op i små grupper, så lyttetid mindskes og tale, personaleunderstøttelse og deltagelsestid øges.

Afdelingen har netop indkøbt udklædningstøj, bøjler og knager, der kan bruges til at understøtte børnenes rollelege, fordi afdelingen er i en proces ift. at styrke den børneinitierede rolleleg. Observationerne fra tilsynet har derfor været med til at sætte spot på elementer omkring rollelegen, som personale og ledelse vil arbejde videre med, herunder personalets deltagelse i legen og flere tilgængelige materialer i vuggestuen.

Tematikken omkring understøttelsen af vuggestuebørnenes selvhjulpethed har ofte været et drøftet emne blandt vuggestuepersonalet. Til tilsynsmødet drøfter vi betydningen af at give vuggestuebørnene mulighed for at blive selvhjulpne ved at tilbyde redskaber de kan øve sig med, herunder børnevenlige knive til at smører med, små kander med lidt vand i, så de kan øve sig i at hælde vand op i et glas etc. Et perspektiv afdelingen selv har fremhævet som en værdi i afdelingens pædagogiske læreplan. Ledelsen tilkendegiver at understøttelse af børnenes selvhjælpskompetencer ved måltidet, skal være en del af hverdagen i børnehuset Liv.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

- Det anbefales at fastholde praksis ift. interaktioner af god kvalitet.
- Det anbefales at fastholde arbejdet med temaer, hvor børnene møder gentagelser, forskellige måder at arbejde med tematikkerne og et højt smittende engagement hos personalet.
- Det anbefales at Justere praksis ift. balancen mellem det børneinitierede og det vokseninitierede, herunder længden af vokseninitierede aktiviteter og lyttetid.
- Det anbefales at justere den pædagogiske praksis ift. et øget antal interessecentre og tilgængelige materialer i vuggestuen med henblik på at styrke børnenes muligheder for leg, samt frigive mere

personale, der er aktivt deltagende i børneinitierede rollelege, så legen kan udvides og gøres interessant for alle børn.

- Det anbefales at justere praksis i vuggestuen under måltidet ift. at understøtte børnenes selvhjælpskompetencer. Lad børnene hjælpe med at dække bord/tage af bordet, smører deres rugbrød med smør og hælde vand op med en lille kande.

Det sproglige læringsmiljø

Vurdering af kvaliteten af de sproglige læringsmiljøer i forbindelse med det uvildige tilsyn er juster praksis

1. Konklusioner fra observationen

Personalet benytter generelt en bred vifte af ord for mennesker, ting, steder og beskrivende ord, som børnene erfarer gennem rutiner og leg. Der observeres mange positive svar på børnenes kommunikation og særligt i børnehaven opfordres børnene til at fortælle mere ved at personalet stiller åbne spørgsmål. I vuggestuen ventes der ikke altid på børnenes svar, hvilket mindsker nogle børns mulighed for selv at bruge sproget aktivt.

Der er et bredt udvalg af tilgængelige bøger i børnehøjde, og det ses at børn selv tager bøger. Der observeres ikke boglæsning, men i vuggestuen læses der op af kopisider fra Halfdan Rasmussens ABC, hvor medarbejderen udviser gode læsekompetencer ved at følge læseretningen med fingeren og ved at gøre børnene aktive under læsningen. I børnehaven læses der op fra "eksperimentets opskrift", ligesom der ses meget skrift på væggen, kasser og børnenes kreationer. Det observeres ligeledes at flere børn "skriver" i børnehaven.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Børnehuset Liv har sin egen sprogvejleder, der giver sparring til kolleger ift. gode sproglige læringsmiljøer for enkelt børn eller grupper af børn. I øjeblikket har personalegruppen særligt fokus på "sproglige mellemrum", der handler om at skabe gode sproglige læringsmiljøer i forbindelse med daglige rutiner som garderobe, toilet etc.

Personalet fortæller, at sprog prioriteres højt ved at de kontinuerligt bestræber sig på at udvide børnenes ordforråd, fortælle om ordenes betydning og give dem kendskab og erfaring med skrift.

Hver mandag afholdes sproggruppe, hvor børnene deltager på skift. Aktiviteterne i gruppen tager udgangspunkt i børnenes aktuelle behov, der bl.a. afdækkes gennem børnenes sprogvurderinger.

På tilsynsmødet anerkendes personalets fokus på sprog, der stemmer overens med personalets praksis under observationen. Det drøftes dog, at der skal være et større fokus på at øge børnenes svar og bearbejdnings tid i vuggestuen, så børnene får en større mulighed for selv at bruge sproget aktivt.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

- Det anbefales at **fastholde** den gode sproglige praksis med at sætte ord på ting, handlinger og mennesker og have fokus på skriftsproget.
- Det anbefales at **justere** praksis ift. vente i længere tid på børnenes svar i vuggestuen, så børnenes bearbejdnings- og taletid øges.

Forældresamarbejde

Vurdering af kvaliteten af forældresamarbejde i forbindelse med det uvildige tilsyn er fasthold praksis

1. På hvilke måder arbejdes der med forældresamarbejdet i afdelingen? Her refereres til afdelingens input på tilsynsmødet, data fra læreplanen samt opsamling på hidtidige tilsyn mv.

Forældrerådet mødes fem gange årligt, hvor aktuelle emner drøftes., f.eks. trivsel, inklusion, mangfoldighed, ”stemninger ved måltidet” etc. Møderne tager altid udgangspunkt i en gensidig dialog, hvor forældrerådet føler sig set og taget alvorligt. Afdelingen og forældrerådet har et stort ønske om at inddrage forældrene, hvorfor der er gjort meget ud af at få forældrenes stemmer i spil, f.eks. er der opsat en forældrepostkasse i garderoben, hvor forældrene, anonymt eller med navn, kan komme med input.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

I dagligdagen føler forældrene sig velkomne, og der er altid plads til en snak, hvis forældrene har behov herfor: ”Her i Liv er der altid et finmasket net, der samler en op”. Alle perspektiver hilses velkomne, og der er stor respekt for forskellige synspunkter.

Forældrene ses som en naturlig del af hverdagen, så ”der er ikke noget, der stopper, fordi man som forældre træder ind ad døren, hvilket er vigtigt for børnene”. Det gode samarbejde smitter af på børnene, hvilket gør Liv til et trygt sted at være for både børn og forældre.

Der er stort fokus på fællesskabet, hvilket afspejles i fælles aktiviteter så som sommerfester, julefest forældre kaffe, bedsteforældredage, arbejdsdage(kraftfest), fælles oplæg om aktuelle emner for forældrene og opfordring til at lave legeaftaler i hjemmene. Dette er med til at øge kendskabet blandt forældrene og styrke børnefællesskaberne.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

- Det anbefales at fastholde det gode respektfulde og inddragende forældresamarbejde i både forældreråd og i det daglige samarbejde med forældrene.

Bilag 1

Baggrund for vurderingen i tilsynsrapporten

I denne tilsynsrapport kan man læse opsamlingen på et uvildigt tilsyn i dagtilbudsafdelingen. Opsamlingen indeholder en vurdering af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer i afdelingen. Vurderingen er baseret på en uanmeldt observation, andre forhold med betydning for kvaliteten f.eks. den pædagogiske læreplan og data fra sprogvurderinger samt dialogen om kvaliteten på et anmeldt tilsynsmøde.

Det uvildige tilsyn har i perioden 2023-2024 følgende særlige fokusområder:

- Børnefællesskaber, børneperspektivet og børn i sårbare og udsatte positioner
- Sproglige læringsmiljøer
- Forældresamarbejde

Baggrunden for de overordnede fokusområder i tilsynet er centrale elementer i den pædagogiske læreplan i dagtilbudsloven samt centrale indsatser i Børn og Unge.

Drøftelsen af de overordnede fokusområder for tilsynet vil i den enkelte afdeling tage afsæt i, hvad deltagerne på tilsynsmødet finder relevant under dialogen med afsæt i observationen, øvrige data samt refleksioner.

Dokumentation og vurdering af kvaliteten

I alle dagtilbudsafdelinger anvendes 3 kategorier til at beskrive vurderingen af den samlede kvalitet i afdelingen eller kvaliteten i arbejdet med enkelte af fokusområderne i tilsynet.

Kategorierne er følgende: fasthold pædagogisk praksis, juster pædagogisk praksis og ændr pædagogisk praksis. Hvis der på baggrund af tilsynet opstår en bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i afdelingen, kan der iværksættes et skærpet tilsyn.

Kategorier til beskrivelse af vurderingen af kvaliteten under det uvildige tilsyn

Fasthold pædagogisk praksis:

Fasthold pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at der er mange tegn på god kvalitet i afdelingen inden for et af fokusområderne eller samlet set. Afdelingen arbejder målrettet med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Arbejdet med børnenes mulighed for deltagelse i fællesskaber er synlige i hverdagen og en del af den pædagogiske organisering og planlægning. Afdelingen kan gøre rede for, hvordan der arbejdes med læringsmiljøerne, og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, som afspejles tydeligt i den pædagogiske praksis.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal fastholde pædagogisk praksis, anbefales det, at der er en nysgerrighed på, hvordan den høje kvalitet kan fastholdes og fortsat udvikles.

Juster pædagogisk praksis:

Juster pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at afdelingen arbejder godt med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Afdelingen kan i dialogen om

den pædagogisk praksis redegøre og reflektere over, hvordan de arbejder med læringsmiljøerne, børnenes deltagelse i fællesskaber og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, men hensigter og refleksioner mangler nogle steder at blive omsat til pædagogisk praksis for alle børn.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal justere den pædagogiske praksis, anbefales det, at afdelingen arbejder med at justere praksis inden for nogle af fokusområderne for tilsynet.

Ændr pædagogisk praksis:

Ændr pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at den pædagogiske praksis ikke lever op til en forventelig praksis jf. den pædagogiske læreplan. Afdelingen skal arbejde mere gennemgribende med ændringer af den pædagogiske praksis inden for et af fokusområderne eller samlet set i afdelingen for at udvikle kvaliteten, med henblik på at fremme alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse og muligheder for deltagelse i fællesskaber.

Ved vurderingen 'ændr pædagogisk praksis' vil der være konkrete anbefalinger til, hvad der skal arbejdes med for at styrke og udvikle kvaliteten i afdelingen.

Ramme for det uvildige tilsyn

Det uvildige tilsyn indeholder overordnet set følgende aktiviteter, som ligger til grund for den samlede vurdering af kvaliteten i afdelingen:

Uanmeldte observationer

I dagtilbudsafdelingen er der lavet uanmeldte observationer af tre timers varighed med afsæt i børnemiljøvurderingsskalaerne; ITERS-3 og ECERS-3 i henholdsvis en vuggestue- som børnehavegruppe.

De uanmeldte observationer i dagtilbudsafdelinger er enten lavet af en dagtilbudskonsulent fra forvaltningen eller en anden leder fra dagtilbuddets ledelsesteam. Dagtilbudskonsulenterne er certificerede i at foretage observationer med ITERS-3 og ECERS-3. Dagtilbudsledelsen har gennemgået et læringsforløb, som klæder dem på til at observere med afsæt i udvalgte elementer fra ITERS-3 og ECERS-3 redskabet.

I dagplejen er der lavet to timers observationer med afsæt i KVALid-tilsyn til dagplejen, i såvel dagplejehjem som i legestuegrupper.

Observationerne i dagplejen foretages af uddannede konsulenter fra forvaltningen.

Forberedelse før det anmeldte tilsynsmøde

Den pædagogiske leder og dagtilbudslederen på det anmeldte tilsynsmøde modtager observationsrapporten/-erne en uge før det anmeldte tilsynsmøde. De har derved mulighed for at læse rapporten/-erne og reflektere samt perspektivere det observerede til den samlede praksis sammen med medarbejdere i afdelingen. Det er også muligt for deltagerne at medbringe egne data til mødet.

Det anmeldte tilsynsmøde

Formålet med det anmeldte tilsynsmøde er at vurdere kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer med henblik på, at medarbejdere og ledere fra dagtilbuddet sammen med forældrerepræsentant og den tilsynsførende dagtilbudskonsulent er lærende sammen om udviklingen af kvaliteten i afdelingen efterfølgende.

Det anmeldte tilsynsmøde har en varighed af tre timer. På mødet er der løbende en dialog med alle mødets deltagere om arbejdet med kvalitet i afdelingen. Afsættet for dialogen er observationen, øvrige data, deltagernes egne refleksioner og perspektiver.

Øvrige data

Under dialogen på tilsynsmødet inddrages øvrige data, der kan belyse kvaliteten i dagtilbudsafdelingen. Disse data er dagtilbuddets pædagogiske læreplan samt evaluering heraf, opsamling på hidtidige tilsyn samt data fra Grafisk LIS. Data kan også være, data, som dagtilbuddets ledelse, medarbejdere eller forældrerepræsentant medbringer, ligesom mødedeltagernes refleksioner vil indgå i datagrundlaget, der er afsat for vurderingen af kvaliteten.

Tilsynsrapporten

Den samlede vurdering af tilsynet beskrives i tilsynsrapporten, som skal offentliggøres på afdelingens og derved dagtilbuddets hjemmeside.

Skærpet tilsyn

Bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i en afdeling, iværksættes et skærpet tilsyn. Ved en bekymring udarbejder den pædagogiske leder samt dagtilbudslederen en redegørelse om sagens forhold. Ved skærpet tilsyn er det muligt at holde et ekstra tilsynsmøde med samme deltagerkreds som ved det almindelige tilsynsmøder. Forældrerådet får også mulighed for at udarbejde en redegørelse i forbindelse med et skærpet tilsyn, såfremt sagens karakter tillader det.

Alvorlig bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til alvorlig bekymring for kvaliteten i læringsmiljøer i dagtilbud iværksættes et skærpet tilsyn.

Ved alvorlig bekymring afholdes altid et ekstra tilsynsmøde. Ved behov gennemføres en ekstra observation af læringsmiljøet. Ved alvorlige bekymringer udarbejdes en handleplan med konkrete aftaler om tiltag, opfølgning og evaluering af tiltagene, der giver anledning til den alvorlige bekymring. Handleplanen skal godkendes af Børn- og Ungechefen, og dagtilbuddets bestyrelse har mulighed for at kommentere handleplanen.